

За наукові КАДРИ

ЧЕТВЕР
1
ГРУДНЯ
1955 року
№ 36 (470)

Колгоспи і радгоспи Української РСР здали державі понад план 153,4 мільйона пудів хліба і успішно виконують плани заготівель та закупок інших сільськогосподарських продуктів.

Ціна 20 коп.

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

КОЛЕКТИВ УНІВЕРСИТЕТУ ВИКОНАВ СВІЙ ПАТРІОТИЧНИЙ ОБОВ'ЯЗОК

Весь колектив нашого університету, виконуючи рішення січневого Пленуму ЦК КПРС, гаряче підтримав рішення ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР про надання дійової допомоги колгоспам в справі завершення сільськогосподарських робіт.

В порядку шефської допомоги колектив нашого університету два рази виїздив на збирання кукурудзи та інших сільськогосподарських культур у колгоспи Іванівського району, Одеської області.

Студенти і викладачі університету проявили високу організованість і зразкову дисципліну, сумлінно ставились до роботи, щоденно виконували і перевиконували норми виробітку. Між бригадами було організовано соціалістичне змагання. Ініціаторами змагання були комуністи. Вони не тільки перевиконували норми виробітку, а й безперервно організовували й провадили політико-масову і культурно-виховну роботу.

Можна впевнено сказати, що за весь період перебування в колгоспах Іванівського району колектив нашого університету надав велику допомогу колгоспам. За цей час виконано такі роботи:

зібрано лише однієї кукурудзи з площі понад 3000 га, заготовлено силосу — 29390 центнерів, очищено, просушено й перевезено зерна—63476 центнерів, зібрано та заскрито соломи та сіна з площі в 816,2 га, зібрано городніх та баштанних культур з площі в 426,2 га, порізано соломи на корм — 4,300 центнерів, вироблено на погрузці зерна та інших сільськогосподарських продуктів біля 5000 людиноднів.

Студенти допомагали копати силосні ями, працювали трактористами-причіплювачами, виконували цілий ряд інших сільськогосподарських робіт. За весь період праці в колгоспах Іванівського району колектив нашого університету виконано понад 60000 трудоднів.

Особливо добре працювали комуністи й комсомольці. У всіх бригадах проводились політінформації, організовувались бесіди, випускались бойові листки тощо. Випуск бойових листків сприяв підвищенню показників праці і вихованню студентів у дусі колективізму і свідомого ставлення до праці. Регулярно виходила загальноуніверситетська багатотиражна газета «За наукові кадри».

Колектив університету надав значну допомогу колгоспам в справі художнього оформлення сільських клубів, хат-читалень, експозицій та стендів колгоспів на районній сільськогосподарській виставці. Студенти підготували плакати, фотовітрини та дошки пошани передовиків колгоспів тощо.

Під час роботи в колгоспах колектив нашого університету провадив велику ідейно-виховну та культурно-масову роботу. Студенти та викладачі прочитали понад 60 лекцій та доповідей. Лекції читались на теми про міжнародне становище та зовнішню політику СРСР, про керівну роль Комуністичної партії в справі піднесення промисловості та сільського господарства, про 50-річчя першої російської революції, про атомну енергію та її використання для розвитку народного господарства, про релігійні забобони та засоби подолання їх у свідомості людини і т. ін.

Студенти провадили значну культурну роботу серед колгоспників. Силами факультетських колективів художньої самодіяльності було дано понад 60 концертів. Колектив художньої самодіяльності університету дав великий концерт на відкритті районної сільськогосподарської виставки.

За всебічну допомогу і чесну роботу в колгоспах району, за активну культурно-виховну роботу всіма правліннями колгоспів студентам та викладачам було оголошено подяку. Багато студентів було премійовано грошовими преміями та цінними подарунками. Всі бригади студентів одержали письмові подяки за добре організовану працю в колгоспах району.

Однак в роботі і поведінці окремих студентів мали місце серйозні недоліки. Ряд студентів не були прикладом в роботі, працювали погано, порушували трудову дисципліну. Ганебно поводити себе студенти Теодорі, Малишева, Манн, Барановська, Суслікова та Десенко (філологічний факультет); Верховський, Бренер, Макаров, Рутберг, Беспалько та Єрусалимський (фізико-математичний факультет), Мимрін та Аккерман (геолого-географічний факультет).

Аналіз роботи дає право зробити висновок, що колектив університету з честю виконав свій патріотичний обов'язок в справі надання дійової допомоги колгоспам у збиранні багатого врожаю.

ВОНИ ПРАЦЮВАЛИ НАЙКРАЩЕ

Під час роботи на колгоспних ланах Іванівського району зразки трудової доблесті і високої дисципліни проявили такі студенти:

Історичний факультет: **Бабкін, Бондаренко, Верешагіна, Власенко, В'юшкін, Гуменюк, Кашковський, Кореновський, Кучеренко, Марсельський, Чорноморченко.**

Геолого-географічний факультет: **Ібрагім-Заде, Кириленко, Мурзак, Онуфрієнко, Плоткіна, Слесарева, Соляков, Тучна, Черніков.**

Фізико-математичний факультет: **Генендер, Зелюкова, Ігнатенко, Кириченко, Міськін, Песковець, Продан, Прокопєв, Сапожников, Сопко.**

Біологічний факультет: **Арабова, Бездітний, Голубовська, Жукова, Зин'єва, Негрецька, Пойда, Пономаренко, Фурман, Яновська.**

Філологічний факультет: **Жердій, Іванов, Мороз, Сандюк, Славіна, Токаренко.**

Хімічний факультет: **Баклага,**

Бардиш, Левковська, Начовкіна, Павленко, Рибальченко.

Вміло керували студентськими бригадами і проводили велику культурно-виховну роботу серед колгоспників такі викладачі:

Історичний факультет: **Головко, Кашуба, Чухрій.**

Біологічний факультет: **Губський, Савчук О. Я., Сагайдак, Шапошнікова.**

Фізико-математичний факультет: **Гаврилов, Лейбман, Мірач'ян, Панич.**

Хімічний факультет: **Дмитрієвський, Ермілова, Оленович, Суранова.**

Геолого-географічний факультет: **Герун, Іщенко, Краковський, Смирнов.**

Філологічний факультет: **В'язовський, Збандут, Зубов, Недзвідський, Шатух.**

Кафедри суспільних наук: **Батюк, Ганевич, Голдовський, Іванов, Лисенко, Підгрушний, Фролов.**

Кафедра фізвиховання: **Луцоловер, Михальченко.**

Військова кафедра: **Лотоцький, Романов.**

БІОЛОГИ УНІВЕРСИТЕТУ—ВИРОБНИЦТВУ

Робота кафедр біологічного факультету ведеться на основі рішень Пленумів ЦК КПРС.

Кафедра генетики і дарвінізму займається вирощуванням високоврожайних сортів джугу і кенафу. Тут застосовується метод міжсорткової гібридизації.

Ми побували на різних кафедрах факультету. На кафедрі зоології безхребетних проф. М. П. Савчук розповів нам про дослідження інвазійних захворювань в умовах Одеської області, про розробку профілактичних міроприємств по боротьбі з інвазійними захворюваннями. Значне місце займає робота по підвищенню продуктивності бджіл. Кафедра має безпосередній зв'язок з багатьма аматорами-пасічниками, подає їм всебічну допомогу.

На кафедрі фізіології людини та тварин проф. Р. О. Файтельберг з захопленням розповів про зв'язок кафедр з колгоспом ім. 51-ї Перекопської дивізії. «Нас цікавило,—говорить проф. Файтельберг,—як змінюються фізіологічні та біохімічні показники крові в різні пори року при годівлі корів різними раціонами і як це пов'язано з продуктивністю корів». Проф. Файтельберг сказав, що керівництво колгоспом висунуло завдання — з'ясувати вміст вітаміну «А» в крові. Було доведено, що деякі втрати в поголів'ї худоби зумовлені відсутністю цього вітаміну.

Досліди показали, що додавання в раціон худоби зелених кормів підвищує вміст вітаміну «А», а також змінює в кращу сторону інші показники крові.

Кафедра не обмежується лише практичною роботою. Так, протягом останнього часу була прочитана доповідь про використання вчення Павлова в тваринництві.

Дослідні посіви в колгоспах ім. Леніна та ім. Дімітрова має кафедра ботаніки. Тут розробляється питання покращення кормових угідь шляхом посіву кормових трав. Подається також допомога в озелененні міста.

Кафедра гідробіології, як повідомив проф. А. Р. Прендель, в своїй науковій роботі і виробничій практиці студентів тісно зв'язана з запитами рибної промисловості. Ось факти, наведені проф. Пренделем. 6 років ведуться спостереження над рибними ставками в колгоспах Одеської області. Результати спостережень і висновки по раціоналізації і підвищенню продуктивності колгоспного рибного господарства передаються для реалізації держрибплемпунктам (Одеському та Ізмаїльському).

Особливо тісний зв'язок існує з Ізмаїльським рибплемпунктом, якому подається також і методична допомога (література по рибному господар-

Назустріч з'їздам

Наша країна знаходиться напередодні ХХ з'їзду КПРС та ХІХ з'їзду КП України.

Активно готується до зустрічі чергових з'їздів партії комсомольська організація історичного факультету нашого університету.

25 листопада відбулося засідання комсомольського бюро історичного факультету, яке вирішило провести комсомольські збори. На порядку денному зборів одне питання: «Зустрінемо ХХ-й з'їзд КПРС та ХІХ з'їзд КП України відмінними показниками в навчанні та дисципліні». Бюро зобов'язало курсові комсомольські організації добре підготуватись до зборів з тим, щоб в обговоренні цього питання взяли участь комсомольці всього факультету, викриваючи всі наявні недоліки з суворою принциповістю.

Бюро зобов'язало організації курсів побудувати свою роботу так, щоб кожний комсомольць глибоко розумів всю важливість боротьби за глибокі знання і свідому дисципліну.

М. Шевченко.

ству, розробка заходів боротьби з хворобами риб).

Проф. Прендель сказав, що в 1955 році ним особисто та його співробітниками (Стахорською і Патрикеевою) обслідувано біля 15-ти водоймищ, багато з них по кілька раз.

Вдалі досліди по відгодівлі свиней мідіями, яких є дуже багато в Хаджибейському лимані, провів доц. С. Б. Грінбарт. Ця робота проведена в контакті з Одеським держрибплемпунктом.

Проф. Прендель підкреслив, що, за вказівкою Міністерства рибної промисловості України, кафедра гідробіології разом з кафедрою ботаніки веде обстеження Шаболатського лиману з метою виявлення кормових ресурсів для розвитку в лимані кефального господарства.

Ми дізналися про велику роботу, яка ведеться й на інших кафедрах біологічного факультету. Так, кафедра мікробіології під керівництвом члена-кореспондента Академії наук УРСР, проф. В. П. Тульчинської вивчає питання боротьби з бруцельозом, який завдає великі збитки тваринництву. Досліди ведуться в трьох радгоспах Одеської області.

Так, озброєні історичними рішеннями ЦК КПРС, біологи Одеського університету безпосередньо зміцнюють зв'язок біологічної науки з виробництвом.

В. Худолєєв.

КОЛЕКТИВ ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВИКОНАВ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК ПЕРЕД БАТЬКІВЩИНОЮ

ПРАЦЮВАЛИ З ЕНТУЗІАЗМОМ

Група студентів III курсу історичного факультету в складі 12 чоловік надавала допомогу в збиранні кукурудзи колгоспникам третьої бригади колгоспу ім. Леніна.

З першого ж дня прибуття в бригаду ми помітили, що з організації праці в колгоспі справи не цілком благополучні. Хоч було вже 8 годин ранку, в бригаді не видно було ні колгоспників, ні навіть бригадира. Останній прибув біля 9 годин, і ми пішли працювати в поле.

Перед нами розкинулося широке море кукурудзи. Серце радувало багатий врожай — на сонці блищали, відкриті інесем, качани кукурудзи, довжиною майже в 50 см. Хотілося якомога більше надати допомоги колгоспові, державі. З перших днів роботи в полі розгорнулося соціалістичне змагання. Ось вперед виходить комсомолець Громадський — в трудовому пориві він проходить за день 6 рядків кукурудзи. А це—300% денної норми. По 200—250% норми виконують студенти-комсомольці Луценко, Осадчук та інші.

Недівлячись на холод і дощ, вся бригада працює дружно, з волистю. І навіть в той день, коли через халатність бригадира Петренка нам не вивезли

обід на поле, всі працювали до пізнього вечора без перериву.

За короткий час перебування

На фото: Бригада студентів III курсу історичного факультету, що працювала в колгоспі ім. Леніна.

в колгоспі наша бригада збирала 11 гектарів кукурудзи. Правління колгоспу винесло студентам подяку за сумлінну роботу і видало всім студентам грошові премії.

Однак почуття незадоволеності все ж залишилося. Адже ми, працюючи з ентузіазмом, не змогли запалити на трудовий порив більшість колгосп-

ників. Вони продовжували працювати за старими методами.

Правда, зрушення були, але незначні. Потрібно було прове-

сти загальні збори студентів і колгоспників, на яких обговорити питання дисципліни в колгоспі. Коли б в якійсь мірі нам вдалося налагодити дисципліну серед колгоспників, тоді можна було б вважати, що з поставленим перед нами завданням ми повністю справилися.

Однак почуття незадоволеності все ж залишилося. Адже ми, працюючи з ентузіазмом, не змогли запалити на трудовий порив більшість колгосп-

НАША ЩИРА ПОДЯКА

Декану історичного факультету

Група студентів історичного факультету Одеського державного університету працювала в колгоспі імені Папаніна. Працювали вони з 14.XI по 23.XI 1955 року і збирали 16,58 гектара кукурудзи.

За час роботи в колгоспі показали високі зразки самовідданої праці такі студенти: Анфимов А., Кудова В., Пирогова Л., Ткач Н., Лебеденко Л., Максимов М., Чорноморченко М., Давидкін В., Бурлаков В., Бондар Р., Ващенко В., Мятлов В., Марсельський В., Вахніна Ж.

Вказаним студентам правління колгоспу і парторганізація колгоспу ім. Папаніна виносять велику подяку. Велику подяку виносять правління колгоспу

і парторганізація і керівники групи тов. Головку І. Д., а також адміністрації держуніверситету.

Правління колгоспу вирішило видати грошові премії студентам, які особливо відзначилися в праці: Л. Лебеденко, М. Чорноморченко, М. Максимов, Н. Ткач, В. Давидкіну, В. Бурлакову.

Правління колгоспу і парторганізація висловлюють надію, що група студентів, яка працювала в колгоспі ім. Папаніна, виявить таку ж самовідданість у навчанні, яку вона виявила під час роботи в колгоспі.

Голова колгоспу ім. Папаніна, Секретар партійної організації колгоспу ім. Папаніна.

Декану біологічного факультету

Група студентів біологічного факультету під керівництвом старшого викладача тов. В. Г. Шатуха і доцентів Л. О. Шапошнікової та Г. А. Богачека в складі 41 чоловіка працювала в колгоспі ім. Буланіна, Іванівського району, з 12 вересня по 7 жовтня 1955 року.

За час перебування в колгоспі групою студентів і викладачів виконано такі роботи: 1) зібрано кукурудзу з площі 84 га; 2) зрубано і зібрано стебелі кукурудзи з площі 40 га; 3) зібрано 10 тонн помідорів; 4) зібрано виноград з площі 3 га.

Правління колгоспу і всі колгоспники дуже задоволені роботою студентів у колгоспі.

де вони надавали значну допомогу колгоспові в збиранні врожаю. Ніяких зауважень по роботі студентам не було.

Правління і парторганізація колгоспу від імені всіх колгоспників висловлює подяку студентам і викладачам за добросовісну працю в період перебування в колгоспі і просить ректорат університету відзначити їх добросовісний труд.

Правління колгоспу просить особливо відмітити роботу студента I курсу біологічного факультету П. Пойди, який систематично перевиконував норму в 2—2,5 рази.

Голова колгоспу, Секретар партійної організації колгоспу.

ДЕКАНУ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Група студентів III курсу українського відділу філологічного факультету в складі 23 чоловік збирала кукурудзу з площі 23 га. Правління колгоспу відзначає винятково добросовісну роботу всіх студентів і просить вынести подяку студентам Левенцю, Балану, Колісниченку, Головку, Галимон.

Голова колгоспу імені Маленкова.

В РЕДАКЦІЮ ГАЗЕТИ „ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

12.XI 1955 року в Іванівський корморадгосп прибула група студентів III курсу фізико-математичного факультету на чолі з керівником т. Голдовським І. З. на збирання кукурудзи.

Адміністрація радгоспу забезпечила студентів житлом, добрим харчуванням, транспортом.

З першого ж дня за кожним студентом було закріплено окрему ділянку кукурудзи площею в 1 га. Всі ці міроприємства, а також сумлінне ставлення всіх студентів до роботи забезпечили високу продуктивність праці, внаслідок чого вся група студентів достроково (за 4 дні до встановленого строку) виконала своє завдання, зібравши по 1 га кукурудзи.

Високі зразки роботи на збиранні кукурудзи показали комсомольці Прокопєць Г., Соловій-

ДЕКАНУ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Бригада студентів хімічного факультету, яка складалася з 32 чоловік, працювала в колгоспі ім. Кірова, Лизинської сільради.

Бригада (керівники І. А. Глінкін і Б. О. Манакін) працювала в нашому колгоспі з 13 по 22 листопада і до роботи ставилася сумлінно, добросовісно. За це правління колгоспу висловлює їм подяку.

Голова колгоспу.

ва Л., Штейман Г., Гаєвська Г. та інші.

Винятково сумлінно ставилася до своїх обов'язків кухарка Балаклієць.

Адміністрація Іванівського корморадгоспу виносить подяку всім студентам-математикам III курсу, а також керівникові групи тов. Голдовському І. З. за допомогу в збиранні кукурудзи.

Директор Іванівського корморадгоспу Трояновський, агроном Зинкевич.

Від редакції: На адресу університету надійшло ще багато листів від правління колгоспів Іванівського району і парторганізації, де висловлюється щира подяка колективу університету за допомогу в збиранні врожаю сільськогосподарських культур.

З КОМСОМОЛЬСЬКИМ ЗАВ'ЯТТЯМ

Студенти II курсу фізико-математичного факультету виходили працювати в колгосп ім. Сталіна, Силівської сільради. Працювали добре, з комсомольським зав'язанням, від щирого серця допомагаючи колгоспникам. Особливо добре по-

працювали I і IV групи фізиків II курсу (керівник М. Д. Попович). Тут всі студенти щодня виконували і перевиконували норми. Слід відзначити таких найзав'язаніших студентів, як С. Шекотоліна, М. Вартанов, Г. Мохов, Ю. Паскалов, В. Мусій, Н. Рубцова, Л. Шульга та інші.

Частина студентів II курсу працювала в сусідньому селі. Серед них відзначилися Напліна, Кашинський, Семенова.

Не відстав у роботі і III курс. Не передовиками праці були Касперов, Бойко, Бутко, Козак, Маркель. Студентка Потієнко хворіла, але не залишила поля, працювала разом з усіма.

Поряд з тим, необхідно відмітити, що III курс математиків працював гірше, ніж інші. Погано ставилися до праці Петретяцько, Фіннов. Останній 18 листопада за цілий день виламав лише 0,025 га кукурудзи, а потім на два дні раніше строку втік з села разом з Руссо і Куденком.

IV курс математиків і частина механіків працювали добре. IV курс математичного відділу працював в колгоспі «Шляхом Леніна», Павлінської сільради, в селі Василівка. Кожний день студенти виламували по 12—15 сотих га кукурудзи. В праці студенти виявили дисциплінованість, витримку, зав'язаність в роботі.

Передовиками тут були Аров, Таран та інші. Відставали від товаришів лише такі студенти, як Духовная, Кулик, Стороженко.

Керівник групи, викладач М. О. Лисенко відзначив 21 студента курсу за добросовісне ставлення до роботи і систематичне виконання та перевиконання денних норм.

Партбюро факультету підвело підсумки роботи студентів нашого факультету в колгоспах і відзначило кращих, зобов'язавши комсомольську організацію факультету розглянути причини поганої роботи окремих студентів на полях і вжити відповідних заходів.

Тепер студенти фізико-математичного факультету з новими силами беруться за навчання, щоб наздогнати все пропущене і успішно скласти зимову сесію.

І. Шестака, студент II курсу фізико-математичного факультету.

На фото: Студент-відмінник II курсу фізико-математичного факультету Л. Кашинський, який домігся високих показників роботи в колгоспі.

МОЖЛИВОСТІ Є

Село Сухомлиново невелике, люди тут небагато. Але кукурудзи засіяно чимало.

III та IV курси філологічного

факультету, Ніна Молога, Рая Меркулова та інші.

Але хочеться зараз сказати не лише про кращих.

На фото: Бригада студентів IV курсу філологічного факультету, що працювала в колгоспі ім. Маленкова.

го факультету, українського відділу (тут мова йтиметься про останній курс) допомогли колгоспникам цього села успішно завершити збирання цієї культури.

Можем з радістю сказати: норми виконані всіма за тиждень.

Швидше всіх працювали Маруся Коломійчук, Петро Туній, Галя Булайка, Маруся Гапу-

Є в нас студентка Синицина. Вже четвертий рік обурює нас грубе ставлення студентки до товаришів. Ця риса особливо різко проявилася під час роботи в колгоспі. Не було такого члена групи (навіть аспіранта), якого б вона не образила так чи інакше.

Дивно поведила себе і подруга Синициної Марія Андрус: дощем ходила за кілометр в

кіно, тоді як перед цим вона пішла з роботи, заявивши, що в неї ноги хворі. На другий день Андрус зовсім розпрощала-

Пора серйозно подумати про цих двох студенток, особливо про Синицину. Страшно подумати, що це—майбутні педагогі!

Керівником нашої групи була Ірина Ісаївна Цукерман. Великою повагою користувалася вона в студентів.

До речі, праця в колгоспі дуже зблизила не тільки студентів між собою, а й студентські групи з викладачами. Це, безперечно, добре відб'ється й на навчальному процесі.

Були з нами й аспіранти Шаповалов та Фашенко. В них ми бачили добрий приклад для себе в усіх відношеннях.

Сьогодні ми вже в аудиторіях. Якщо будемо з такою ж енергією працювати над книгою, як на рядках, то доб'ємося добрих успіхів.

А можливості є.

А. Ярмольський, студент IV курсу філологічного факультету.

ЗАПОРУКА УСПІХУ

В стінах університету не завжди можна повністю взнати кожного члена колективу. Якщо більшість товаришів беруть активну участь у громадській роботі, жваво реагують на недоліки в діяльності комсомольських органів, сміливо і гаряче виступають на зборах, то окремі комсомольці стоять осторонь цієї справи.

В університеті можна сміливо нарахувати декілька сотень комсомольців, які ніколи не затримуються в аудиторіях після дзвоника. Вони відвідують збори, ведуть відпочинку, засідання наукових гуртків, але так байдуже ставляться до всього, що ми часто їх не помічаємо.

Комсорг такої людини дає характеристику: «Так собі, нічого поганого за ним не помічається».

Поїздка в колгосп дала можливість краще познайомитися з усіма комсомольцями факультету, взнати їхні хороші, а інколи й непомічені погані риси.

Насамперед, про ставлення до праці. Слід відмітити, що за незначними винятками всі комсомольці працювали самовіддано, не рахуючись з втомою і поганою погодою.

Такі товариші, як Н. Ляхевич, М. Овчарук, Р. Смирнов, А. Мальований, М. Рябчук та багато інших запалювали інших студентів своїм трудовим ентузіазмом, виконуючи по дві і більше норм.

Робота комсомольської групи багато в чому залежить від комсорга, від того, як він поведе за собою колектив. Комсорг повинен бути дру-

гом, не лише привітним і уважним, але, коли потрібно, рішучим і суворим.

Не таким комсоргом виявився студент II курсу геологічного відділу В. Смутьський. Він працював у групі, де керівником був призначений студент II курсу Зіненберг. Голова колгоспу, де працювали ці товариші, висловив різке незадоволення їхнім ставленням до праці. В. Зіненберг без дозволу бригадира відпуслав комсомольців в місто, Смутьський не живив ніяких заходів для налагодження дисципліни і надання наукових гуртків, але так байдуже ставляться до всього, що ми часто їх не помічаємо.

Це дійсно так. Але ж чи значить це, що свідомість повинна проявлятися лише в якійсь винятково важких обставинах, в підготовці до них. Свідомість—це готовність щодня, цюхвилини енергійно трудитися там, куди послали тебе партія, комсомол.

Таку високу свідомість і виявив, за невеликими винятками, наш колектив. Це—важливий підсумок поїздки на сільськогосподарській роботі. В грудні в комсомольських групах пройнуть чергові збори. Теми зборів будуть різноманітні, але, безумовно, кожен з них повинен торкнутися питань, зв'язаних з обличчям наших комсомольців, їх вмінням трудитися і переборювати труднощі.

Чуйне і, разом з тим, суворе ставлення до помилок наших товаришів—ось заповідь успіхів у майбутньому.

Г. КОФФ, секретар комсомольського бюро

ПОЧЕСНЕ ЗАВДАННЯ ВИКОНАНЕ

13 листопада наша група разом з керівником, старшим викладачем М. О. Левченком, виходила в колгосп ім. Маленкова (с. Сухомлиново, Іванівського району) для надання допомоги колгоспу в завершенні збирання цінної сільськогосподарської культури—кукурудзи.

Погані кліматичні умови не перешкодили комсомольцям з гарячим запалом взятися за виконання дорученої справи. Ми не тільки виконували, а й набагато перевиконували денні норми на збиранні кукурудзи. Студенти кожного дня виламували по 2,5—3,5 рядка при довжині кожного рядка в 1200 м.

Відстаючих не було. Під час роботи наш колектив ще більше здружилися. Найкраще працювали в колгоспі В. Колісниченко, Н. Рядчун, Н. Головок, А. Горбун, З. Тросіна, Ю. Молчанська, А. Баранова. Ре-

кордсменом у нас став В. Левенець, який щодня виламував по 4—5 рядків, збираючи кукурудзу з площі 0,35—0,40 га.

Дуже обурювало наших студентів ставлення правління колгоспу до нашої праці. Не вистачало відер, кукурудза через відсутність транспорту зсипалася в купи просто на ріллі. Правління колгоспу зовсім не керувало роботою студентів.

Але, незважаючи на всі ці труднощі, група достроково, 19 листопада, виконала поставлені перед нею завдання, зібравши кукурудзу з площі в 23 гектара і наламала 750 центнерів кукурудзи.

Виконавши свій обов'язок, ми з піснями повернулися до рідного університету, сповненні бажання вчитися не гірше, ніж працювали.

С. БАЛАН, староста III курсу філологічного факультету, (український відділ).

ПОЧУТТЯ ЛІКТЯ

Вдруге в цьому навчальному році ми, разом з студентами інших факультетів, поїхали на збирання кукурудзи в колгосп. Іхали на роботу в бадьорому настрої. З таким настроєм і працювали. За вісім днів, проведених в колгоспі, кожний з нас виламав кукурудзу з площі 1 га, а IV курс перевиконав встановлену норму. Не відставав від IV курсу по темпах і

Особливо слід відмітити сумлінне ставлення до роботи таких товаришів, як Кастельцева, Чернишенко, Артеменко (II курс), Кантаржі, Нілов, Швець (III курс), Кобзар, Домбровська (IV курс) та інші.

Ці люди не лише самі добре працювали, а й допомагали своїм товаришам. В праці міцніла дружба, почуття колективізму.

Цього не можна сказати про деяких студентів II бригади II курсу. Так, студенти Шапирова-

ський і Гаркуша, хоч і працювали самі добре, але, закінчивши свої рядки, сиділи й чекали закінчення робочого дня, навіть не думаючи допомогти тим, хто відставав. Ці поодинокі, але неприємні випадки свідчать про те, що нам більше треба працювати з кожним студентом, виховуючи в усіх наших товаришів почуття лікта, почуття справжньої комсомольської дружби.

С. Начовкіна, секретар комсомольського бюро хімічного факультету.

На фото: Студент-відмінник IV курсу фізико-математичного факультету Д. Аров. Під час роботи в колгоспі Д. Аров також проявив себе як передовик.

1855

ВЕЛИКИЙ СПІВЕЦЬ ДРУЖБИ
І СВОБОДИ

1955

ВЕЛИКИЙ ПОЛЬСЬКИЙ ПОЕТ

Багато років тому великий польський народний поет Адам Міцкевич говорив, що література є форумом, куди всі народи приносять плоди своєї моральної і розумової діяльності, не утискаючи і не ображаючи один одного і не почувачи взаємної неприязні. Ці слова не втратили своєї актуальності і до нашого часу. Справді, культурні цінності, створювані народами, співробітництво національних культур повинні служити збагаченню світової культури, зміцненню миру і дружби між усіма народами.

Саме це і є характерним для творів Адама Міцкевича, який вніс свій найцінніший вклад у світову культуру.

З надією і вірою в краще майбутнє він проголошував: «День падіння деспотів буде першим днем миру і дружби народів».

Міцкевич прожив недовге життя (народився 28 грудня 1798 року), і основним змістом його життя були творчість і боротьба. Перші його твори, що вийшли в 1822 році, зробили справжній переворот: Міцкевич наніс нищівний удар реакційній дворянській літературі, ствердивши в польській літературі революційний романтизм.

Адам Міцкевич став співцем молодого покоління, маніфестом і бойовим прапором якого була його «Ода до молодості». Прекрасна своїм революційним пафосом «Ода до молодості» і в наші дні звучить бойовим закляттям. Слова з «Оди до молодості» стали епіграфом до Статуту Спілки Польської молоді.

За участь в таємних патріотичних студентських гуртках царські власті заарештовують Адама Міцкевича і висилають за межі Литви і Польщі. У жовтні 1824 року з переїздом до Росії почався новий етап в житті і творчості Міцкевича, що тривав до 1829 року.

У взаєминах з найкращими людьми Росії — декабристами, в атмосфері співчуття і дружби, якими оточили польського поета-вигнанця російські літератори, Міцкевич збагатився і в ідейному і в творчому відношенні.

В 1829 році Міцкевич виїжджає за кордон. Тут він дізнається про польське повстання 1830 року проти російського самодержавства. Тяжко переживши придурення повстання, Міцкевич відтворює історію переслідування свого народу в новому творі

«Дзяди». В цьому творі поет висловив ідею боротьби за звільнення народу, розкрити на реальному фоні національно-визвольного руху Польщі 20-х років.

Вершиною творчості і найбільшим твором поета є польська національна епопея «Пан Тадеуш» — своєрідна енциклопедія шляхетського життя початку XIX століття. Значення «Пана Тадеуша» для польської літератури аналогічне значенню «Євгенія Онегіна» Пушкіна для російської. Найвидатніше творіння Адама Міцкевича поклало початок розвитку польського реалістичного роману у віршах.

В роки еміграції Міцкевич відіграв видатну роль в пропаганді на Заході культури слов'янських народів, читаючи в Парижі курс лекцій з історії слов'янських літератур.

Живучи в Парижі, Міцкевич, як організатор і редактор газети «Трибуна народів», публікує свої соціально-політичні статті, викриває буржуазний лібералізм і європейську реакцію, відстоює ідею революційного союзу народів.

Значення Міцкевича високо оцінювали Белінський і Герцен, перекладачами Міцкевича на російську мову були Пушкін, Козлов і Фет, Майков і Бунін.

Найкращі представники української літератури проявляли незмінний інтерес до творчості великого польського народного поета. Віршами Міцкевича захоплювався Шевченко, Міцкевича перекладали Гулак-Артемівський, Леся Українка. Багато зробив для наукової розробки спадщини польського поета Іван Франко, що є автором наукових статей, присвячених творчості поета. Велика робота по популяризації творів Адама Міцкевича провадиться і в Радянській Україні. До ювілейної дати вийшло нове двотомне зібрання творів Адама Міцкевича в перекладах А. Малишка, П. Тичини і майстерних, надзвичайно близьких до оригіналу перекладах М. Рильського.

Ювілейні шанування поета-революціонера сприяють зміцненню братерських зв'язків між радянським і польським народами, вони допомагають нашій спільній боротьбі за мир, прогрес і демократію.

Доцент О. П. КОВАЛЬЧУК.

АДАМ МІЦКЕВИЧ

НЕПЕВНІСТЬ

Якщо не зустріну, не стражду,
не плачу;
Зовсім не гублюся, коли вже й побачу;
Та все ж, як довгенько тебе не стрічаю,
Чогось мені бракне, і спокій втрачаю,
І, смуген, собі задаю я питання:
Чи це лише приязнь, чи може кохання?
Коли ж ти мене поспішаєш
лишити,
Я образ твій в думці не можу створити.
Та все ж я не раз відчував мимоволі,
Що з пам'яті він не зникає ніколи.
І знову собі задаю я питання:
Чи це лише приязнь, чи може кохання?
Не раз я, страждаючи, зваживши мало,
Виходжу до тебе, щоб вилити жалі;
Іду навмання, не слідкую дороги
Й не зчуюсь, як знов — біля твого порогу.
Зайшовши, собі задаю я питання:
Ну що ж привело сюди — приязнь, кохання?
За радість твою я життям не скупію,
За спокій твій стати до пекла волюю;
Хоч смілих бажань я у серці не маю,
Для тебе лиш радістю бути бажаю.
І знову собі задаю я питання:
Чи це лише приязнь, чи може кохання?
Як руку твою я візьму у долоню,
Якось мене радість щаслива полонить,
Здається, що в сні я легким спочиваю;
Лиш серце вистукує більш, оживає
І так мені голосно ставить питання:
Чи це лише приязнь, чи може кохання?
Коли я пісні ці для тебе складаю,
Уста мої віщого духу не знають;
Й здивований, сам я не можу збагнути,
Де зміг я ці думи і рими добути
І як на кінці я поставив питання:
Що ж стало натхненням: приязнь, кохання?
Переклад В. ЗІНЧЕНКО.

МІЦКЕВИЧ І ШОПЕН

Якщо попросити будь-кого з нас назвати великих людей Польщі XIX ст., відповідь буде — Міцкевич і Шопен. І це не випадково, тому що саме вони є найбільш видатними і обдарованими, а тому й найбільш популярними представниками польської культури.

Ще сучасники справедливо високо оцінили значення цих великих людей для їх батьківщини, для прогресу в усьому світі. Польські революціонери цілком правильно вважали Міцкевича своїм ідейним натхненником — вірші його були кращим доказом цьому. Коли ж царська цензура заборонила вірші Міцкевича, тоді натхненна музика Шопена підхвачувала і підносила революційний вірш поета. Так виникли революційний етюд «с-moll», яким Шопен відповів на розгром польського повстання 1830—31 рр., перша балада «g-moll», написана під враженням патріотичної поеми Міцкевича «Конрад Валленрод», що розповідає про боротьбу поляків і литовців з тевтонським орденом за свою незалежність. І, звичайно, правий був Шуман, коли казав: «Якби могутній монарх (Микола I) знав, який небезпечний ворог загрожує йому в шопенівських творах, в простих мелодіях його мазурок, він заборонив би цю музику. Твори Шопена — це гармати, сховані в квітах».

Перший період творчості Шопена

і Міцкевича відзначається поетичним томлінням, світлим сумом, сентиментальністю, — риси, типові для ідеології «Молодої Польщі» перед повстанням. Але вже в II періоді творчості (1831—1849 рр.) Шопен, як і Міцкевич, звертається до народної творчості — використовує народні мелодії, надає своїм творам форму народних танців. Саме до цього періоду відноситься найбільше ідейне зближення музики Шопена і поезії Міцкевича. В цей час були створені перша балада «g-moll» на тему «Конрада Валленрода» і друга балада «F-dur», написана під впливом поеми Міцкевича «Свитезянка». Дослідник творчості Шопена Яхимецкий навіть надписував над останніми тактами партитури шопенівської балади заключні слова балади Міцкевича: «A kto dziewezyna? Ja nie wiem».

Міцкевича і Шопена зв'язувала велика особиста дружба. Якщо судити по їх листах і спогадах сучасників, Міцкевич дуже любив музику Шопена і в Парижі часто заходив до нього, щоб послухати його гри.

Дружба Міцкевича і Шопена допомагала їм у їх великій творчості, у боротьбі за незалежність польського народу, за його гідне місце в братній сім'ї слов'янства.

В. ПАТОВА, студентка III курсу філологічного факультету.

ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ А. МІЦКЕВИЧА

Активну роботу в ці дні проводять члени кафедри російської та зарубіжної літератури нашого університету.

25 листопада доцент О. П. Ковальчук виступила в Будинку офіцерів з доповіддю «Великий польський поет-патріот А. Міцкевич». В концерті, що відбувся після доповіді, взяли участь студенти народно-демократичної Польщі, що навчаються у вузах Одеси.

Доцент В. В. Мартинов виступає з доповіддю про Міцкевича 29 листопада на вечорі, організованому Одеським відділом українського театрального товариства і обласною філармонією.

Наукова бібліотека нашого університету організувала багату книжкову виставку, яка експонує значну кіль-

кість портретів Міцкевича та його російських друзів, статті і роботи про поета, серед яких робота Б. Ф. Стахеева «Міцкевич і прогресивна російська громадськість», що вийшла цього року.

На початку грудня буде проведено загальноуніверситетський вечір, в програмі якого — доповідь О. П. Ковальчук, виступи польських студентів з художнім читанням поезій Міцкевича, художнє читання перекладів на українську і російську мови, зроблених студентами нашого університету, тематичний концерт з творів російських і польських композиторів XIX ст. Студенти польського землячества покажуть на вечорі виставку фотоматеріалів про Міцкевича, надісланих їм польським посольством.

В. ШАПОВАЛОВ.

ПУШКІН І МІЦКЕВИЧ

«В стремление к вольности едины,
Бесправья проклиная мрак,
Сошлись душой два исполина —
Великий русский и поляк».

(С. Чех).

Пушкін і Міцкевич! Яке величне, хвилююче поєднання! Ці імена, які втілюють дух народу з найбільшою красою, силою, повнотою, є символом непорушної дружби, що в наші дні досягла справжнього розквіту.

Місто Вільно. 1824 рік, 22 жовтня. Після слідства про 108 заарештованих, які брали участь у таємних національно-визвольних гуртках, Міцкевич, будучи в числі заарештованих, одержує наказ залишити Польщу (яка тоді входила до складу Російської імперії) і виїхати під конвоем за межі батьківщини. Потогові було тоді 26 років.

9 листопада 1824 р. Міцкевич був уже в Петербурзі.

Початок зближенню Міцкевича з представниками російської культури поклали Рилев і Бестужев, перші російські друзі поета. Знайомство Міцкевича з декабристами перетворилося на міцну дружбу.

Помалу коло російських друзів Міцкевича розширюється. Після Петербурга він їде в Одесу, яку за півроку до цього залишив для нового заслання Пушкін, але де ще свіжі і сильні були пушкінські вільнолюбні віяння.

Пізніше, в 1826 р., після розгрому повстання декабристів, опальний Пушкін за дозволом царя приїздить у Москву. На квартирі у Соболєв-

ського в жовтні 1826 р. Пушкін познайомився з Міцкевичем.

«Сошлись два сердца в общем звуке,
Лучи скрестились двух огней,
Когда друг другу жали руки
Пророки лучших вольных дней».

(С. Чех).

Пушкін і Міцкевич розпочали свій творчий шлях виступом проти застарілих канонів класицизму. Пушкін брав активну участь в «Арзамасі», який борювався за оновлення стилю російської літератури. В той же час юний Міцкевич виступає проти поезії французького класицизму XVIII ст., її умовностей, нежиттєвості, відірваності від рідного ґрунту.

Як лицейська лірика Пушкіна, так і університетські вірші Міцкевича просякнуті темами дружби, вільності, кохання, вірою в краще майбутнє (вірші Міцкевича «Ода к юности», «Песнь филаретов», «Иохиму Лелевелью» і пушкінські «Вольность», «Чадаеву», «Вакхическая песня» та інші). Майже водночас з Пушкіним Міцкевич оголошує себе прибічником революційного романтизму, проголошуючи свободу творчості і значення особи художника в мистецтві. Якщо Пушкін в 20-ті роки XIX ст. створює російську романтичну поему, то Міцкевич в ці ж роки є засновником лірико-драматичної поеми, яка протистоїть канонам класицизму і дає

можливість широкого відображення народної тематики (поема «Гражина»). Поетів ріднила велика любов до усної народної творчості. З дитячих років заслухався маленький Пушкін казками няні. У Міцкевича теж була своя Арина Родіонівна — стара служниця Гонсевська, яка часто співала польські, російські, литовські пісні маленькому Адамові. Пізніше це близьке знайомство з народною творчістю вилилося у створення чудових казок у Пушкіна і прекрасних балад у Міцкевича.

Царське самодержавство, під ярмом якого задихався Пушкін, було водночас катом польського народу, ворогом його співця — Міцкевича. В обох поетів звучить мотив засудження «барства дикого» і мрія про те, коли «король — народ всей властью облеченный, всех деспотов своих на гибель обречет и новой вольности в Европе свет зажжет».

Перебування в Росії — другий етап в творчості Міцкевича, який відкривається чудовими «Крымскими сонетами», де багато чого навіяно «Бахчисарайским фонтаном» Пушкіна, про що говорить сам Міцкевич у передмові до сонету «Гробница Потockой».

Вся дальша творчість Міцкевича нерозривно зв'язана з передовими ідеями російської громадськості, з могутнім впливом декабристів і Пушкіна. Ось чому другий етап творчості Міцкевича є новим, більш високим ступенем у порівнянні з першим етапом.

Пушкін і Міцкевич часто зустрічалися. Вплив Пушкіна мав велике значення для розвитку реалістичних тенденцій в творчості Міцкевича. Під впливом Пушкінського «Бориса Го-

дунова» у Міцкевича виник задум написати драму з польської історії «Barbara Radziwillowna».

Коли в 1828 р. вийшла в світ поема Міцкевича «Конрад Валленрод», Пушкін береться за її переклад і перекладає вступ до поеми, а пізніше перекладає на російську мову «Три Бурдиси» і «Воеводу». В свою чергу польський поет перекладає вірші Пушкіна «Воспоминание» і «Предчувствие».

Часті зустрічі у В'яземського, Дельвіга, вечори у княгині З. Волконської — все це ще тісніше зближувало поетів, ріднило їх. Пушкін дарує Міцкевичу свою «Полтаву» і одержує у відповідь подарунок Міцкевича — твори Байрона з надписом: «Байрона Пушкіну посвящает поклонник обоих — Адам Міцкевич».

В 1828 р. Міцкевич просить дозволу виїхати на батьківщину. До цього ж часу відноситься ходатайство Пушкіна, знайдене серед паперів 3-го відділення поліції професором Морзалевським. Ще недавній вигнанник, Пушкін просив про полегшення долі Міцкевича.

15 травня 1828 р. Міцкевич назавжди залишає Росію і Польщу, виїхавши з Петербурга за кордон. «Ми взяли його (тобто Міцкевича) у вас сильним, а повертаємо могутнім», — писав польським друзям відомий російський перекладач Іван Козлов.

Поділі в Польщі 1830—31 рр. розділили поетів — вони опинилися у ворожих одна одній країнах. Пригнічений подіями на батьківщині, Міцкевич відповідає на них циклом «Петербург», який Пушкін переписує в свій робочий зошит. Тут і схвильоване послання декабристам «Друзь-

ям в России», і рядки, присвячені зустрічі Міцкевича з Пушкіним біля пам'ятника Петру I.

У відповідь Пушкін в 1834 р. пише вірш «Мицкевичу», і робить це в той час, коли ім'я польського поета і його твори були заборонені царською цензурою.

1837 рік. Куля Дантеса поразила серце Пушкіна. І разом з пристрасними, гнівними віршами Лермонтова в Росії з'являється некролог Міцкевича у Франції, в паризькому журналі «Глобус», за підписом «Друг Пушкіна», де він писав: «Есть у нас и теперь знаменитые писатели, но никто из них не заменит Пушкина».

Останньою даниною благородній дружбі з Пушкіним був курс лекцій з слов'янської літератури, прочитаний Міцкевичем в College de France (1839—44 рр.), де він дає високу оцінку великому російському поетові: «Пушкін писав краще всіх!».

Чудові твори двох геніїв слов'янства пройшли випробування часом і не померкли. Жива й прекрасна, як подвиг, дружба поетів, дружба народів СРСР і Польщі. Час, про який мріяли Пушкін і Міцкевич, прийшов, і вже не мріємо, а дійсною стала «великая семья народов». Натхненні рядки Міцкевича: «Хочу мирам на удивленіе народу счастье дать, прозренье», — стали прекрасною дійсністю в народно-демократичній Польщі. Мрія Пушкіна про немеркнуче сонце волі і радості здійснилася в нашій великій країні.

Б. СІРКИС-ТКАЧЕНКО,
студентка III курсу філологічного факультету.

В. о. редактора М. ПАВЛЮК.